

הנחיה מס' 1.8 - הגשת כתב אישום נגד מי שקיימת לגביו חוות דעת פסיכיאטרית כי בעת ביצוע העבירה לא היה אחראי למעשיו, או שאין הוא מסוגל לעמוד לדין	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: 14 אפריל 2019, ט ניסן תשע"ט	4 אוגוסט 1997; 1 אוגוסט 2002

1.8 הגשת כתב אישום נגד מי שקיימת לגביו חוות דעת פסיכיאטרית כי בעת ביצוע העבירה לא היה אחראי למעשיו, או שאין הוא מסוגל לעמוד לדין

1. בעבר התעוררה שאלה כיצד יש לנהוג באדם החשוד בביצוע עבירה חמורה, התשתית הראייתית נגדו מבוססת, אך קיימת חוות דעת פסיכיאטרית שמסקנותיה מקובלות על התביעה, לפיה בעת ביצוע העבירה לא היה החשוד אחראי למעשיו או שאין הוא מסוגל לעמוד לדין, וכי עתה הוא זקוק לאשפוז או לטיפול מרפאתי כפוי.

2. בבש"פ 2305/00 פלוני נ' מדינת ישראל¹ (שנדון והוכרע בהרכב תלתא) נקבע כי במקרה כזה יש להגיש נגד החשוד כתב אישום, ובד בבד להגיש בקשה למתן צו אשפוז או צו לטיפול מרפאתי כפוי לפי סעיף 15(א) או 15(ב) לחוק טיפול בחולי נפש.² היינו, את השאלה האם הנאשם לא היה אחראי למעשיו בעת ביצוע העבירה, או אם אין הוא מסוגל לעמוד לדין, כמו גם את השאלה האם יש הצדקה למתן צו אשפוז או טיפול מרפאתי כפוי, יש להניח בפני בית המשפט (מסלול אשפוז פלילי³).

3. אשפוז הנאשם בנסיבות האמורות או טיפול מרפאתי כפוי מכוח צו של בית המשפט כחלק מההליך הפלילי המפורט לעיל, כך נקבע בפרשת פלוני, עדיף ונכון יותר על פני מתן הוראת אשפוז או הוראה לטיפול מרפאתי כפוי על ידי הפסיכיאטר המחוזי (מסלול אשפוז אזרחי).

4. על כן, בנסיבות המנויות בסעיף 1 לעיל, יש לפעול להגשת כתב אישום נגד הנאשם ולהניח את שאלת מתן צו אשפוז או טיפול מרפאתי כפוי בפני בית המשפט במסגרת ההליך הפלילי.

¹ פ"ד נד(4) 289.

² חוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991, ס"ח 58.

³ לעניין האבחנה שבין המסלולים, ראו בהרחבה פרשת פלוני, ה"ש 1 לעיל.